
Ayhan Gökhan

TEIRESZIASZKABIN

„Mindenütt hiányzik valami”.
Denis Diderot (Gyertyán Ervin fordítása)

prológus

néztem, végez egy természetfilmben
az ember teremtette természet a madárkörnyezeten,
hogyan áll be görcs, bénulás,
az ember teremtette természet eszközrendszeréből
hogyan történik meg a kiválasztás,
görcs, bénulás,
végignéztem
egy természetfilmben,
hőmérsékletet hagy veszni kiömlött olaj:

nem, mint madárzsírtól halott olajfinomító,
hanem már szárnyból
kicsavart testrészt, emésztést
utánzó hang a brutalitásban, kegyetlenségben,
brutalitást sért
magára tollazott súlya, kegyetlenség
rejlük a szárnyban felejtett hang mélyén?
kegyetlenség rejlük a szárnyban felejtett
hang mélyén:
hanghőmérő.

I.

Hivatalos helyiség. A bünténnyel vádolt betegek azt a feladatot kapták egy-egy mitológiai szereplő felől, mitológiai elem felhasználásával mondják el, mi történt és hogyan, amikor a feltételezett bűncselekményt elkövették. A szerepvallomás arra is teret nyit, ne feledkezzenek meg egy-egy sérelmükről, itt és most esélyes a teljes kitárulkozás.

Lamia Közép-Görögországban található,
Fthiotida székhelye közel
ötvenezer lakossal. Fő nevezetessége
egy jó állapotban fennmaradt középkori vár.

Nyugodjon meg!

Jó.

Nyugodjon meg!

Jó, megnyugodtam. Megnyugodtam, nem?

Nincs semmi baj.

Hihetem, hogy nincs.

Nincs semmi baj.

Lamia Közép-Görögországban...

Semmi baj.

...található, Fthiotida székhelye
közel ötvenezer lakossal. Fő nevezetessége...

Ne féljen!

...egy jó állapotban fennmaradt középkori vár.

Ne féljen!

Megpróbálom.

Ez nem az a hely, azt mondja, és én elhiszem,
hogy nem az a hely. A csalódást, ezt maga
jobban tudja, a tudatalatti elraktározza, és
a kellő pillanatban szembesít vele újra.

Ez olyan evolúciós dolog lehet, vagy mi,
szembesít a tudatalatti.

Értem.

Mert én túlélő vagyok, higgye el.

Azt, hogy idehoztak, úgy fogom fel,
mint egy kirándulást, hogyan végződhet,
képzelné sem merem.

Ön szerint hogyan?

Ezt ne tegye velem, nagyon kérem,
ezt ne tegye!

Nem teszek semmit.

Ne világítson a szemembe!

De én nem...

Nem kell, hogy átvilágítson.

Nem csináltam semmit. Nem én
okoztam zúzódást a karján.

Megrángattam?

Megrángattam.

Megrángatta.

Hát aztán,
ki nem rángatja meg?

A gyerekem.

Megrángatta.

A gyerekem.

Nincs rángatás? Mi az, hogy nincs rángatás?
A nevelési módszerem kizárólag rám
tartozik, kinek mi köze van hozzá?

Magának meg mi köze van hozzám?

Értem.

Érti?

Értem.

Én, Lamia, megöltem.

Öregemberstátus. Az én státusom bonyolultabb.
Nem halogattam a megismerkedést, az utcán
szólítottam meg. Annyi volt a dolgom, hogy megszólítsam.

Átvett szatyor.

Kezembe vett élet.

Megtalált fogás.

Csak bátran, ne álljon meg!

Nézze, az vagyok én, ott megyek. Egy
kisgyerektől vezetve jön a vak Teiresziasz.
Én megyek az öreg vakkal, én vagyok
az öreg kisgyerek. Úgy mentünk,
mint ünnepélyes díjátadón, arcunkon
Thesszalonikiben tesztelt reflektorfény.
Várjon, megmutatom. Itt mentem én,
itt ment az öreg, itt lassítottam én,

itt lassított az öreg, itt mentem én,
a látás, itt ment az öreg, a vakság.

Szabad lesz?

Egy kis helyet,

Nem tolakszom,

Előre megyek,

Ő a díszvendég,

A díszvendég mellett reflektorfény kísért.

Azt mondta, szétbassza a fejem. Az én fejem bassza szét?
Azt azért megnézem, hogy az én fejem szétbaszható.
Ennyi agressziót nem vesz be a gyomrom, ennyi agressziót
kihány. Én baszom szét a tied, ordítottam a folyosón.
Lejjebb eresztettem a hangom, ne vitassa a jó modorom.
Felvett udvariasság az enyém, bármikor leveszem,
fulladásig a feje köré tekerem. Jó, jó, elnézést. Látja,
jó idő van, szép idő van, jó vagyok, szép vagyok, rám szállnak
a madarak, olyan rendes vagyok. Tartom magam,
a harmóniámból nem engedek. Nem akasztom ki.
Ezt most leírta? Szó szerint írta le a mondataim?
Őszintén, nem fél tőlem? Én nem vagyok agresszív,
megkérdeztem, azt még szabad, nem? Nem szabad?
Jó, jó, abba hagyom. Nem mondok semmit. Kérdezzen,
ha akar. Készséges vagyok, mint ma született kabóca.
Szépek a szárnyaim? El ne repüljek. Ahhoz mit szólna,
ha fognám a szárnyaim, és szépen elrepülnék?
Itt hagynám ezzel a sok hülyeséggel az életemből.
Ne ijedezzen, nem repülök, maradok.

Én vagyok a király! Nem dühögök, mondtam,
nem dühögök tovább. Ordítottam?
Én ordítottam? Mered állítani, hogy ordítottam?

Te nem vagy király!

Én vagyok a király!

Ne ordíts már!

Rajzoljak fát? Milyen fát? Gyümölcsfát? Alma jó lesz? Képzeld, az nem megy. Olajfa, az jó lesz. Lerajzoltam. És? Ebből kiolvas valamit? Belőlem nőtt ki ez az olajfa? Mert almás nem megy, előbb mondtam. Rajzolgathatok itt magának holnap reggelig, az én ágaim nem fejt meg. Soha. Nincs hozzá kapaszkodója.

Kréta-sziget a Földközi-tengeren, Kr. e. 323-ban...

Nekem ez nem megy.

Jól csinálja, tovább.

Nem elég kifinomult a fantáziám.

Dehogyanem! Engedje el magát!

Kértem mindig az apám, maradjon nyugton. Ne kapja fel a vizet. Mintha tüntetésről hozta volna az indulat, tüntetésről importált a hang. Vert. Bordatörés kéthavonta, kisebb testi sértés napi szinten. Megvert. Bőrömön jött ki a szorongás, bepirosodott. Nem megfelelő nevelési módszer, állítja a szakirodalom, nem volt kihez fordulnom, az ombudsman mint a jogsértés ellen fellépő felelős személy, a mi környékünkön nem létezett. Nem a mitológiánk része, finoman szólva. Apám szennykészlete hullámokban ért. Vert. Hogy én vagyok a fia, súlyos bűntényt, tévedést vett tudomásul. Bűnös tényét, hogy én vagyok a fia. Kibasztak vele a többi istenek. Megvert. Eldugott

egy barlangban, a hegyek közé. A tengeristen kultuszrendjébe nem férközhetett hiba. Intézetbe adott. Vert. Az állam megbízatást kapott, gondoskodjon rólam, lásson el szükségleteim szerint. Jótékony állami ellátásban részesültem, elégséges körülmények között éltem. Nem feledkeztek meg a képzésemről, pásztornak tanultam, OKJ-s vizsgát tettem. Ahhoz megfelelt, hogy elsajátítsam, hogyan tereljem a bárányt, a juhot, készíteni gomolyát, sajtot, túrót. Apám nem látogatott, nem érdeklődött felőlem. Vert. Nem érdeklek az apám, sajnálkoztak rajtam.

Hazavittem, hagyományhoz hűen hazaviszik mitológiánkban a talált csecsemőt. Ez egy rossz szokás.

Ne ordíts már!

Én vagyok a király!

Te nem vagy király!

Te egy geci vagy, gyűlölted az apád!

Gyűlöltem az apám?

Gyerünk, Teiresziasz, a folyosó végén várják.

Engem várnak a folyosó végén? Én ezt elhiszem?

A huszonhármas szobában előzetes regisztráció nélkül elvégeznak mindent. A halálév-fogadás az idei nyár legfelkapottabb ajánlata. Két tanú jelenlétében megkötöd a halálévre vonatkozó szerződést, ha nyersz, hagyatékod része a tőlünk kapott jutalék. Tudsz jobbat? Jósdákhoz fordulni nem ér, azonnali kizárást jelent! Belementem, tetszett a játék. Becsaptak, én meg lelöktem.

Ilyen egyszerűen?

Hát igen. Lelöktem egyszerűen.

Azt mondják, hogy az első delphoi szentély méhviaszból és madártollakból készült, a második összetekert páfrányszárakból, a harmadik babérágakból, a negyediket Héphaisztosz kovácsolta bronzból, arany énekesmadarakkal az oromzatán, de egy szép napon elnyelte a föld.

Nem hagyott békén, zaklatott.

Neki semmi nem volt jó.

Nem felelt meg, nem feleltem meg.

Hogy jövök én ahhoz, az ő tökéletes életének megfeleljek.

Nem vagyok elég jó, mindennap éreztette ezt.

Nem vagyok elég jó, nem vagyok elég jó,
nem vagyok elég jó, mint hűtő, zúgott a fejem.

Bántalmazott.

Nem vagyok az a fajta, aki az ilyesmit tűri sokáig. Választottam a tűrőképességem határán, idegösszeomlást vagy... És döntöttem. Eldöntöttem egy perc alatt.

Hatvan másodperc.

Hogy meghozd életedben a legsúlyosabb döntést,
nem kell sok idő, hatvan másodperc.

Gordiuszi csomót, megoldottam.

Mint hűtőt, kipakoltam.

Nem ruhásszekrényt, hűtőt.

Csúnyán hangzik?

Ha bántalmazott mentálisan, hogyan oldottam volna meg?

A gordiuszi csomóm.

Mint hűtőt, kipakoltam.

Nem ruhásszekrényt, hűtőt.

Nem kellett több, hatvan másodperc,
ne zúgjon tovább.

Hűtőt!

Érti?

Kibaszott hűtőt!

Danaosz titokban hegyes tűket osztott ki
lányai között. A lányok a tűt a hajukba
rejtették, és éjfélkor keresztülszúrták vele férjük szívét.

Elhagyott, visszautazott Görögországba, várta
az eredeti családja. Az első. Két fiú, két lány
meg egy feleség. Az első. Nyilvántartásba vettem.
Meg az anyám, a feleség, az elhagyott. A második.
Apa nélkül nőttem fel, egyszülős családban, harminc
négyzetméteren.

Magánmitológiám.

Szorogásom közvetlenül a tenger szennyeződéséről olvasott cikk után kezdődött. Lényeg: a nagyvállalatokhoz köthető környezetrombolást előbb-utóbb a saját életünk sínyli meg.

Nem reagálok túl, ezek tények.

A madarak szárnyán ragadó olajfolt lassan a bőrünkön és a gyerekeink bőrén ragad majd, felbecsülhetetlen egészségügyi károkat okozva ezzel.

Nem reagálok túl, ezek tények.

A rohamos madárpusztulást követi az ökoszisztéma globális összeomlása. Előre jelzik a jövőt, mint vonalkód, leolvasható a szennyezett toll.

Nem reagálok túl, ezek tények.

Bőrömön jött ki a szorongás, bepirosodott. Azt reméltem, pár nap és elmúlik — nem múlt el. Kenegtettem, nem használt. Belülről, lelkem mélyéről támadt, lelkem mélye károsította a felszínt.

Tengerre néző ház. Nekem volt a legboldogabb gyerekkorom. Nem. Nem nekem volt a legboldogabb gyerekkorom. Hazudtam.

Apám a szeretőjét kérte meg, vigyen moziba. Nem sejtettem semmit, hát még anyám. Egy kedves nő, a család barátja elviszi a gyereket, hát aztán, mi van ebben? Semmi. Egy jó barát erre való, nem?

Aphrodité egyszer nagyon megharagudott, mert Éósz ágyában találta Árész. Büntetésül arra kárhóztatta Éósz, hogy állandóan halandó

fiatalemberek után sóvárogjon. Erre Éósz
– titokban és szégyenkezve – egyiket a másik után
csábította el.

Egyszülős család, milyen jól kitalálták!
Rosszindulat nélkül, hivatalosan. Egyszülős
család. Zeuszapák égen, Zeuszapák földön,
Zeuszapák minden mennyiségben.
Zeuszapád!

Gyerekként félttem a madaraktól, kieszik a szemem.

A denevérektől nem félt?

A denevérektől? Nem. Erre még nem gondoltam.
Félhettem volna a denevérektől. Ha most
lennék gyerek, és maga figyelmeztetne, hogy
a denevérek, én félnék tőlük.
A denevér veszélyesebb.

Kiszámíthatatlanabb.

Igen, a denevér kiszámíthatatlanabb.
Hol tartottam? Ja. Gyerekként félttem
a madaraktól, kieszik a szemem.

Lenyelik.

Micsoda?

A szemgolyót lenyelik.

A szemgolyóm lenyelik?

Nem gondolt rá?

112 | Nem. Erre még nem gondoltam.
Félhettem volna, hogy lenyelik. Ha most

lennék gyerek, és maga figyelmeztetne, hogy
a madarak lenyelik a szemgolyóm,
jobban félnék tőlük.
Lenyelni veszélyesebb.

Fájdalmasabb.

Igen, a lenyelés fájdalmasabb.

Egészenben.

Micsoda?

Egészenben lenyelt szemgolyó.

Szemgolyóm?

Egészenben lenyelt szemgolyója.

Milyen jó, de tényleg, most
találkoztunk először.

Előre megyek,

mondta,

nem tolakszom,

mondta valakinek,

egy kis helyet,

mondta,

szabad lesz?

kérdezte valakitől,

megtalálta a helyem,

a közös helyünk,

ült mellettem, mint az anyám. Jó film volt,
nem törődtem vele, mellettem ki ül. Egy nő
az apám ismeretségi köréből, kit érdekel.

Nem vagyok elég jó, mindennap éreztette ezt.

Engem várnak a folyosó végén? Én ezt elhiszem?

Nem.

Nincs hozzá kapaszkodóm.

Nincs hozzá kapaszkodója?

Miért, magának van?

Nekem?

Kapaszkodója.

Teiresziasz!

Teiresziasz!

Ébresztő!

II.

A bevásárlóközpont kultúrpalotájában a kamerák mögött ülőről
a perverz fantázia ad hírt. Izgalomba jön a kiszámítható mozgást
ismétlő tömeg a megfigyeléstől, ha régóta nem kötődik valakihez

nem érez-e megkönnyebbült intimitást és törődést, ha figyelem kíséri
megszólítás,

a kamera mögül anélkül, hogy különösebben zavarna?
Keresem a helyes meghatározást: ki vagyok én?
Harmincnégy éves férfi, kamerán keresztül
embereket figyel, hogyan töltik fel
gyorslejáratú kis életük kiürült készleteit?
Tej, kenyér, tej, kenyér, kenyér, avokádókrém.
Életkörülményem a figyelem áldozata, nedves,
túl sok mindent vesz észre a szem,
a tekintet szárazon szabadon hagyott.
Hogyan töltöm fel gyorslejáratú kis életem kiürült készleteit?
Én, nem én, én, nem én, nem én, nem.
Öregember az üdítők megvilágított térfelén.
Válogat, mint aki új esélyt kapott,
kiválaszthatja és újrakezdheti az életét.
Arról az emberről a kép félreérthető gesztusa
értesít. Hogy voltaképp nincs a képen. Hogy a kép hazudik.
Mint madár két szárnya közt a meleg has fedezékében,
oltalmi jogában értelmezem a törvényt, a kép köztársasága ellen
elkövetett merénylet a kamera velem folytatott diskurzusa.
Elhagyom a józan megfontolást,
csirkekellető üzemben csirketoll a fényt.
Szólítsam meg az öregembert? Megszólítom az öregembert.
Az az ember, nincs a képen, hova tart, az az ember
a félreértésen alapuló szeretet gesztusa, szemkörüli terhe, a kétség
részéről logika, szerve végtaggal rendelkező kép.
A kép milyen hazugság mentelmi joga?
Milyen hazugság a bármit megtehet joga?
A figyelem? Gondolkodásellenes tüntetés.
A figyelem? Fiatal, dongólábú férfiak
herezacskójába bújt madárhang. Meglepetés.
Izgalomba jön a kiszámítható mozgást
ismétlő tömeg a megfigyeléstől, ha régóta nem kötődik valakihez
megszólítás,
nem érez-e megkönnyebbült intimitást és törődést, ha figyelem kíséri
a kamera mögül anélkül, hogy különösebben zavarna?
A kép milyen hazugság mentelmi joga?
Milyen hazugság a bármit megtehet joga?
Az az ember, nincs a képen, hova tart, az az ember

a félreértésen alapuló szeretet gesztusa, szem körüli terhe, a kétség
részéről logika, szerve végtaggal rendelkező kép.
Apró istenkék figyelme a bevásárlóközpont kultúrpalotájában
a kamera mögött elhozott megváltás földön beváltott ígérete.

III.

kés,
villa,
szék.

szemmel láthatóan jól vagyok,
itt ez az asztal,
itt a három meghívott vendég:

kés,
villa,
szék.

négy.

minden hallgatólagos beleegyezést
törvénytársításnak vettem.

kés,
villa,
szék.

az ideális gyerekkor szabad kikötő,
hatalmas árbócok közt hatalmasabb árbóc,
ahol én éltem, hát, ahol én éltem, ott
paneltömbre láttam, ott paneltömbre nyílt
egzisztenciaszürke szürkeség, ott
a panelek közt nem indult hajó,
nem emelkedett árbóc, ezerféle, ott
álltak a panelek, mint több éve veszteglő jachtok teteje,
több évtizede veszteglő hajók árbóchegye kopásban,

egzisztenciaszürke szürkesség volt a reggel,
egzisztenciaszürke szürkesség az este.

kényelmetlen por párnázta nyírfa
a fentről hízott gombostűt utánzó téren.
közel a hinta, ha felültél rá, elvitt messzire.
nem ismert kilengést, nem ismert meg engem.
féltem, mint a kutyáktól, a szűk kutyanyaklánc
szélben mozgó hintákra emlékeztetett.
üresen álló hinták rázkódtak bennem,
láncuk végén megszökött kutyákkal,
láncoktól megszabadult hinták lendületben.

anyám elaludt az apám teremtette éjszakában.
veszteglő jachtok tetején
szaladgáltam álmomban, napsütésben,
veszteglő hajók árbóchegeye átszúrta a szemem,
mint felütött tojásból, kifolyt belőlem a remény.

kényelmes hinták vezérlőpultjában,
láncok szeretetében, hidegen,
idegen ízt kóstol a nyelvem,
lenyelem:
tizenhét éves múltam,
lenyeltem
a tablettát, múltam
meghánytatott, hánytam,
szerveim nem bírták a megpróbáltatást,
nem viselték el a próbáltatást:
élet, halál, élet, halál, ne már,
hányásig tágult a szám,
nem vette be gyomrom a halált.

hazamenni, azt rohadtul gyűlöltem.
otthonnak hívták, nem becézte szeretet.
háziállatként nevelkedtem
a tulajdonjog nevében.
hazamenni, azt rettenetesen gyűlöltem.

Apa,
Apa,
Apám,
soha nem kért elnézést.

Apám dobálta rám a sértést,
gyerekek a beteg állatot,
rosszul
esett,
kéz végterméke ütés.

jó, ha foglalt a kéz:
kés,
villa,
szalvéta,
el nem fér benne ütés,
meg nem fér kés, villa, szalvéta, agresszió.

mint hazugság csomagolópapírja,
bármilyen irányt veszek,
mindenhol hazugság tapint.

Apa,
Apa,
Apám,
soha nem kért bocsánatot.

Apám lépdelt, mintha két evező
nehezedne a vállán,
a szeretet kenuleckéjén igazolatlan hiányzás,
a gyűlölet meg kiegyenlített
súlyt adományozott,
két evezőt vitt a gyűlölet partvonalán.

gyerekléleksértés,
kegyetlenségezredes,
fájdalomörmester,

nemzótiszt:

Apám.

lökösödött, elestem, a lábam
beütöttem, sántikáltam, húztam
magam után, árnyékát a Szfinx,
találós kérdés voltam: megfejtése nincs.

bezárt, megtagadta a fogyasztást,
büntetés jelentette a kiválasztást.

megfigyelték, a szeretet-
hiányos mondatokban a magánhangzók
veszítenek a súlyukból,
könnyebb a hangzás, nem húzza
feleslegesen őket az anyanyelv.
megfigyelték, a szeretet-
hiányos állatok veszítenek a súlyukból,
könnyebb a szív, nem húzza
feleslegesen őket az anyaföld.
ahány üreg egy állat, annyiféleképp
érintkezhet a szeretettel,
ahány üreg vagyok, annyiféleképp
érintkezhetem a gyűlölettel,
figyelj meg egy haldokló állatot,
figyelj meg egy szeretetvesztett embert.

Apa,
Apa,
Apám,
soha nem kért meg:
utasítgatott.

nem messze a lakóteleptől, állt egy ház,
tartozott hozzá egy nem túl nagy kert. a kertben szétdobált
plüssök heverték, soha egyetlen ember
nem jelent meg, úgy tűnt, a plüssöké
a ház, és ha feszélyezi őket a bezártság,

elfeksznek a kertben, a szabad levegőn, napozni.
egyszer egy ilyen napozó plüssért
bemásztam, kipróbáltuk, az együtt alvás milyen,
de amikor apám észrevett, megvert,
faszt képzelek itt, mint valami hülyegyerek,
megvert, amiért behugyoztam,
megvert, amiért behugyoztam megint.

mindjárt újratekintem
az emlékezést.
új súlypontra helyezem.

állnom a kiabálás felhőiben, záporában,
gyűlölettől hangos vihar torkaszakadtában,
hirtelen támadt orkán erejű szelében,
szorongásig áznom, idegösszeomlást
találnom a napok esernyői közt,
sárral bevont ujjal mászni fel gyengélkedő lépcsőn,
sérelemre szerzett, óvatlan tapasztalat.

a xeduxen nem a becenevem,
a gyógyszerem.

szeduxenem.

gyógyszerem.

te vagy?

én vagyok.

látasz, itt vagy?

nem látod, én vagyok az.

a ballagásomon nem jelent meg.
az események zsúfolt folyosóján

virág nélkül várokotam, nem jelent meg,
biztasson, befejeztem, sikerült.

megkönnyebbülést, amikor meghalt.
Istenem, micsoda megkönnyebbülést!
gyógyuláskor érez hasonlót az ember.
túléltem az Apám, Istenem, túléltem az Apám.
túléltem a születéskori fertőzést.

jött az egyetem, majd egy idő után
otthagytam, az egészből elegendő lett. ennyivel
nem értem be. alkalmi munkákból tengődtem, kipróbáltam
jót, rosszat, több rosszat, mint jót.

most ülök reggelente a buszon, közlekedést
magáévá tett tényező,
elhagyom a piszkos állomást,
csirkekellető üzemből csirkefogó a fényt.

megérkezem, beléptetőkártya, itt van
a bevásárlóközpont kultúrpalotája. huszonnégyből
tizenkettőt itt vagyok. a tömeg figyelő téréjén
a létezés hasznára, kártékony szem.

rosszul viselem, ha szabályozzák
a feladatköröm, napjaim
befolyásolják.

keresem a helyes meghatározást,
megvakított küklöpsz
bárányszőr-nyáj alatt menekülő hajóst,
látás-gyilkost: alkalmazott, nem jó,
nem alkalmazom ezt a megfogalmazást,
ingerel és nyugtalanít a definíció.

keresem a helyes meghatározást: ki vagyok én?
kamerán keresztül
embereket figyel, hogyan töltik fel

gyorslejáratú kis életük kiürült készleteit?
tej, kenyér, tej, kenyér,
kenyér, avokádókrém.

hogyan töltöm fel
gyorslejáratú kis életem kiürült készleteit?
én, nem én, én, nem én,
nem én, nem.

19860223
ilyen hosszú számsor
a világűrben nincs,
nem számol vele a világűr,
a bevásárlóközpontban egyedi a helyzet,
mint vakvezetőbot-hagyott ütem egy valaha ép pupilla molekulája,
a szám feloszt, a szám kategorizál,
a szám személyiség-megjegyez,
hiányában minden más felesleges.

megnyúzott báránybőrben hagyom el a palota
bejáratán a helyem, megnyúzott emberbőr alatt,
idegpályák hóbuckái közt lecsúszok,
vigyázat, lejt a pálya, véletlenül a menekülő hős
ne Ariadné fonalára kösse fel magát.

figyelmem olajmezőjén
valami nyomorult
tudatmódosult
remény.

IV.

Bevásárlóközpontban ellenőrzöm, történt-e lopás.

De, rengeteg. Lopni, azt nagyon. Azért vagyok, ne nagyon.

Három éve.

Semmit.

Komolyan mondom. Itt-ott alkalmilag. Semmit.

Honnan ismertem? Kifigyeltem.

Visszajárt.

Hűséges.

Arcból megismerem, ki a gyenge. Én az ilyet rögtön felismerem.

Három lábon, lassan.

A Szfinx árnyékába ért be.

Mint célba, beért.

Átvágott az árnyékon, átvágta a Szfinxet.

Védtelesség egy pontja.

Horizontja, vissza senki nem tért.

Mész, és rajtad tartom a szemem.

Hatalom, nem?

Hatalmi státus, nem?

Hogyne tetszett volna!

Ez tetszett az egészben!

Nem halogattam a megismerkedést, az utcán szólítottam meg.

Annyi volt a dolgom, megszólítsam.

Átvett szatyor.

Kezembe vett élet.

Megtalált fogás.

Nem.

Hát persze.

Jó érv.

Nem, én nem érvelnék vele.

Könnyű magyarázat lenne.

Apám a bántalmazás bajnoka volt.

Szűj.

Tenyér.

Érti, nem?

Szűj.

Tenyér.

Megkönnyebbülést, amikor meghalt.

Ezt a kérdést előbb tette fel.

Roszul emlékszem?

Azt hiszi, rossz az emlékezetem?

Az emlékezés gondolkodásellenes tüntetés.

A Szfinx előtt álló királyjelölt megfejtette a kérdést.

Megfejtette lábán a csomót megkötni a szemén.

Királyi szerep áldozati szerepben.

Nem.

Határozottan elutasítom.

Dehogynem.

Én vagyok most perspektívában, szemek szegeződnek rám, furcsa.

A szem a legszebb szennyeződés.

Nem gondolja?

Ez nekem furcsa.

Én váltok ki hatást, nem belőlem vált ki hatást a szégyen.

Izgatja?

Nem.

Jó, jó, ne idegeskedjen, megkérdeztem.

Szabad, nem?

Nem szabad. Jó.

Van az a pillanat, amikor az ember nem bírja tartóztatni magát.

Magával soha?

Jó, jó, értem, soha.

Nekem kevés jutott ezekből a sohákból.

Érti, én nem vagyok az a soha.

Üss meg, ordította, erősebben, erősebben, ütlek, mondtam.

Aztán meg ott volt.

Sokáig.

Nem, akkor már nem élt.

Ugye ezt nem gondolja komolyan?

Ismételjem el?

Jó, elmondom újra.

Elsőre nehezen hihető történet, elmondom újra.

Arra kértem, legyen az apám.

Aztán meg túl jól sikerült, kezdett nagyon hasonlítani.

Ne ordíts már!

Én vagyok az apád!

Te nem vagy az apám!

Te egy gecsi vagy, gyűlölted az apád!

Gyűöltem az apám?

Elmérgeződött a viszony.

Beleszúrtam az összes haragom.

Mint aki tartósan napba néz, utána meg nem találja, hol a szem.

Elhibázza a nézést.

Mint hűtőt, kinyitottam.

Mint hűtő, nyitva maradt a száj.

Kilógott a nyelv.

Hideg van.

Hogy megbántam?

Hogy megöltem az apám?

Hogy az apám megöltem?

Megbántam-e az apám, megöltem?

Megbánta-e az apám, megölt?

Teiresziasz!

Teiresziasz!

Alvás!

epilógus

szárnyaszegett,
olaj-megjelölt madarak szemében a brutalitást
nézem, vetített emésztést, süllyedést, emésztést,
süllyedést, emésztést,
brutalitást sért
a brutalitásért,
megemészttem,

kiskorú, madárhányta-testrész az olajfinomító:
hanghőmérő.

hőmérsékletet hagy veszni kiömlött olaj,
egy természetfilmben,
végignéztem,
görcs, bénulás,
hogyan történik meg a kiválasztás,
az ember teremtette természet eszköztárából
hogyan áll be görcs, bénulás,
az ember teremtette természet a madárkörnyezeten,
néztem, végez egy természetfilmben.

Vége

A szöveg idézeteket tartalmaz Szophoklész Oidipusz király című drámájából Babits Mihály fordításában és Robert Graves A görög mítoszok című könyvéből Szijgyártó László fordításában.